

Δασώσεις Γεωργικών Γαιών Ενημέρωση – Νομοθεσία

Διονύσης Γαϊτάνης
Δασολόγος (Msc)

ΕΛ.Γ.Ο –ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Δημερίδα 23-24 Ιουνίου 2016, Κ.Α.Π.Ε – ΕΛ.Γ.Ο / Ι.Δ.Ε

Καθεστώς Δασώσεων στην Ελλάδα

Κανονισμός: 797/1985

- Δόθηκαν ενισχύσεις σε ορισμένες γεωργικές εκμεταλλεύσεις για αναδάσωση γεωργικών εκτάσεων και για επενδύσεις σχετικές με τη βελτίωση των δασικών εκτάσεων.
- Παρείχαν εναλλακτικές δραστηριότητες και εισόδημα στη γεωργία και αποσκοπούσαν στην ανάπτυξη της προστατευτικής λειτουργίας των δασών και στην συμβολή του δάσους στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

Κανονισμός: 1609/1989

- δημιουργία και τη βελτίωση φυτωρίων,
- αναδάσωση και τη βελτίωση των δασών με σκοπό τη βελτίωση της γεωργίας σε συγκεκριμένη ζώνη,
- την επέκταση και αποκατάσταση των δασικών εκτάσεων σε περιοχές που απειλούνταν από τη διάβρωση ή τις πλημμύρες,
- την ανασύσταση των δασών που είχαν καταστραφεί από τις πυρκαγιές ή άλλα φυσικά αίτια
- μέτρα προστασίας των δασών από την πυρκαγιά

Κανονισμός 2080/1992

- Το 1993 αρχίζει να εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη χώρα μας ο κανονισμός της Ε.Ε. 2080/92 που προβλέπει:
- τη δάσωση γεωργικών γαιών και δασικών εκτάσεων καθώς και την ανάπτυξη δασικών δραστηριοτήτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις με σκοπό τη βελτίωση των δασικών πόρων της χώρας και την εξασφάλιση εναλλακτικού ή συμπληρωματικού εισοδήματος στους παραγωγούς .
- Από το 1993 έως 2002 εγκρίθηκαν 16.465 αιτήσεις που αντιστοιχούσαν σε έκταση 35.840 ha.
- Ο κανονισμός αυτός σηματοδότησε μια αλλαγή στη δασική στρατηγική της ΕΕ.

Τι προέβλεπε

- Διάκριση σε κωνοφόρα και πλατύφυλλα
- Οικονομική ενίσχυση για έξοδα:
 - εγκατάστασης
 - συντήρησης και
 - απώλεια εισοδήματος
- Διάρκεια διατήρησης της φυτείας 20-25 έτη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Π.Α.Α)

- 2000 – 2006 (Κανονισμός 1257/1999)
- 2007 – 2013 (Μ. 2.2.1 Πρώτη Δάσωση Γεωργικών Γαιών)
- 2014 – 2020 (Μ.8. Επενδύσεις στην Ανάπτυξη Δασικών Περιοχών και στη Βελτίωση της Βιωσιμότητας των Δασών)
 - Υπομέτρο 8.1 Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων
 - Υπομέτρο 8.2 Ενίσχυση για Γεωργοδασοκομικά Συστήματα

Κανονισμός 1257/1999

(Στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ))

"Δάσωση γεωργικών γαιών" για την χρονική περίοδο 2000-2006 που ορίζει την επέκταση των δασωδών εκτάσεων, με τη δάσωση γεωργικών γαιών σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΚ) 1257/99.

Τι προβέλεπε (Άρθρο 31)

- Παρέχεται στήριξη για τη δάσωση γεωργικών εκτάσεων, εφόσον η φύτευση αυτή είναι προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες και συμβατή με το περιβάλλον.
 - κάλυψης των δαπανών φύτευσης,
- - ετήσια πριμοδότηση ανά δασωμένο εκτάριο για την κάλυψη των δαπανών συντήρησης επί μια πενταετία το πολύ
 - ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο, χορηγούμενη επί 20 έτη το πολύ, για την κάλυψη των εισοδηματικών απωλειών που απορρέουν από τη δάσωση, στους γεωργούς ή στις ενώσεις τους που καλλιεργούσαν τη γη πριν από τη δάσωση της ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.
- Η στήριξη για τη δάσωση γεωργικών εκτάσεων η οποία αναλαμβάνεται από δημόσιες αρχές καλύπτει μόνο τα έξοδα εγκατάστασης.
- Στήριξη για τη δάσωση γεωργικών εκτάσεων **δεν παρέχεται**:
 - σε γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη για πρόωγη συνταξιοδότηση,
 - για τη φύτευση χριστουγεννιάτικων δένδρων.
- Σε περίπτωση φύτευσης ταχιαυτών ειδών για βραχυπρόθεσμη εκμετάλλευση, ενίσχυση για την κάλυψη των δαπανών δάσωσης χορηγείται μόνον για τα έξοδα φύτευσης.

1782/2003 Ενεργειακές καλλιέργειες

- επιδότηση για παραγωγή Ενεργειακών καλλιεριγιών.
- Χορηγείται ετήσια ενίσχυση 45 EUR/ha για εκτάσεις που καλύπτονται από ενεργειακές καλλιέργειες
- ισχύει μέχρι το 2016

Μ. 2.2.1 «Πρώτη Δάσωση Γεωργικών Γαιών»

Στόχος του Μέτρου

- Το μέτρο αποσκοπεί στην επέκταση και βελτίωση των Δασικών πόρων, μέσω της στήριξης της πρώτης Δάσωσης γεωργικών γαιών, με στόχο την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και ιδίως:
 - Την ενίσχυση της αντιδιαβρωτικής προστασίας
 - Τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και
 - Την άμβλυνση των κλιματικών μεταβολών

Δίνει προτεραιότητα

- Επικλινείς εκτάσεις με κλίση πάνω από 10%, για την προστασία των εδαφών από την διάβρωση.
- Εκτάσεις που γεινιάζουν με δασικά οικοσυστήματα, έτσι ώστε η δάσωση σε αυτές τις εκτάσεις να γίνει με είδη που θα είναι στην ίδια ζώνη βλάστησης και θα είναι προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες για την
- διατήρηση της βιοποικιλότητας της περιοχής και την αύξηση του ποσοστού της δασοκάλυψης με σκοπό την άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών.
- Εκτάσεις που σύμφωνα με το σχέδιο πυροπροστασίας έχουν χαρακτηριστεί σε ζώνη μέτριου ή υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς.

Τομείς παρέμβασης:

Το σύνολο των γεωργικών γαιών με προτεραιότητα:

- τις αρόσιμες γαίες
- τις μόνιμες φυτείες που τελούν υπό καθεστώς διαρθρωτικών μεταβολών

Τι καλύπτει

- Δαπάνες εγκατάστασης
- Ετήσια προμοδότηση ανά δασωμένο εκτάριο για την κάλυψη των δαπανών συντήρησης μέχρι 5 έτη.
- Ετήσια προμοδότηση ανά Ha για την κάλυψη των απωλειών εισοδήματος που απορρέει από τη δάσωση (επί 15 έτη το πολύ και δύναται να φτάσει μέχρι 700 €/Ha)
- Δεν δύνανται να θεωρηθούν γεωργικές εκτάσεις για την εφαρμογή του παρόντος οι εγκαταλελειμμένες εκτάσεις ή οι εκτάσεις που βρίσκονται υπό καθεστώς αγρανάπαυσης για χρονικό διάστημα περισσότερο των τριών ετών, καθώς και οι εκτάσεις, οι οποίες με βάση το Εθνικό Δίκαιο δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για γεωργική χρήση.

Αριθμός δένδρων ανά Ha

- Ο ελάχιστος αριθμός δένδρων ανά Ha θα καθορίζεται ανάλογα με το δασικό είδος που επιλέγεται :
- α. Κωνοφόρα : **1000 φυτά ανά Ha.**
- β. Πλατύφυλλα : **1000 φυτά ανά Ha.**
- γ. Για τα πλατύφυλλα Βασιλική καρυδιά, Λεύκη, Καστανιά η κοινή, Χαρουπιά, Μουριά, Μελικοκκιά, Μαστιχόδενδρο, Πλατάνι : **280 φυτά ανά Ha.**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΑΣΟΠΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΙΑ ΑΝΑΔΑΣΩΣΕΙΣ

ΚΩΝΟΦΟΡΑ

- 1 Ερυθρελάτη *Picea excelsa*
- 2 Ελάτη η λευκή *Abies alba*
- 3 Ελάτη η υβριδογενής *Abies borisii-regis*
- 4 Ελάτη η κεφαλληνιακή *Abies cephalonica*
- 5 Πεύκη η λευκόδερμη *Pinus heldreichii* var. *leucodermis*
- 6 Πεύκη η δασική *Pinus sylvestris*
- 7 Πεύκη η μαύρη *Pinus nigra*
- 8 Πεύκη η τραχεία *Pinus halepensis* ssp. *bruttia*
- 9 Πεύκη η χαλέπιος *Pinus halepensis* ssp. *halepensis*
- 10 Κουκουναριά *Pinus pinea*
- 11 Πεύκη η βαλκανική ή πενταβέλονη *Pinus peuce*
- 12 Κυπαρίσι αειθαλές *Cupressus sempervirens*
- 13 Ίταμος *Taxus baccata*
- 14 Ψευδοτσούγκα *Pseudotsuga menziesii*
- 15 Λάριξ Ευρωπαϊκή *Larix europaea*
- 16 Κέδρος του Λιβάνου *Cedrus libani* ssp. *Libani*
- 17 Κέδρος ο βραχύφυλλος *Cedrus libani* ssp. *Brevifolia*
- 18 Αρκευθος *Juniperus* sp.

ΠΛΑΤΥΦΥΛΛΑ

- 1 Λεύκη (όλοι οι κλώνιοι και τα υβρίδια) *Populus* sp.
- 2 Καρυδιά η βασιλική *Juglans regia*
- 3 Καστανιά *Castanea sativa*
- 4 Φράξος ο οξύκαρπος, νερόφραξος *Fraxinus angustifolia* ssp. *oxycarpa*
- 5 Σφένδαμος ο ψευδοπλάτανος *Acer pseudoplatanus*
- 6 Σφένδαμος ο πλατανοειδής –νεροπλάτανος *Acer platanoides*
- 7 Σκλήθρο κολλώδες *Alnus glutinosa*
- 8 Αρκουδοπούρναρο *Ilex aquifolium*
- 9 Δάφνη η ευγενής *Laurus nobilis*
- 10 Πλάτανος ο ανατολικός *Platanus orientalis*
- 11 Λικιδάμβαρη η ανατολική, Υγράμβαρη *Liquidambar orientalis*

Μ.8. Επενδύσεις στην Ανάπτυξη Δασικών Περιοχών και στη Βελτίωση της Βιωσιμότητας των Δασών

Υπομέτρο 8.1 Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων

(Στήριξη για την πρώτη δάσωση γεωργικών και μη γεωργικών γαιών με δασοπονικά είδη)

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Δικαιούχοι: δημόσιοι οργανισμοί ή ιδιώτες και οι ενώσεις τους
- Ελάχιστο μέγεθος 0,5 εκτάρια, (5 στρ.) ενιαία
- Διατήρηση της φυτείας στα 8 χρόνια
- Για την παροχή στήριξης απαιτείται γεωργοδασοκομική και εδαφολογική μελέτη
- Καλύπτεται το 100% των επιλέξιμων δαπανών

Επιλέξιμες δαπάνες

- Κόστος μελέτης, εγκατάστασης της φυτείας, περίφραξη, συντήρηση, καλλιεργητικές επεμβάσεις, απώλεια εισοδήματος
- Ετήσια προμοδότηση για απώλεια εισοδήματος έως 100ευρώ /στρ.
- Ελάχιστος αριθμός δέντρων / στρ. (?) στο τέλος της περιόδου δέσμευσης.

Υπομέτρο 8.2 Ενίσχυση για Γεωργοδασοκομικά Συστήματα

(Στήριξη του κόστους αναβάθμισης και βελτίωσης δασογεωργικών και δασολιβαδικών συστημάτων με δασοπονικά είδη)

- **Δασογεωργικά** (παρουσία δέντρων και γεωργικών καλλιιεργειών στην ίδια επιφάνεια)
- **Δασολιβαδικά** (παρουσία δέντρων και λιβαδικών φυτών / ζώων στην ίδια επιφάνεια)

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Δικαιούχοι: ιδιώτες καλλιεργητές, δήμοι και οι ενώσεις τους.
- Καλύπτεται το 80% των επιλέξιμων δαπανών για την εγκατάσταση και έως 100% για τη συντήρηση για μια 5-ετία
- Επιλέξιμες δαπάνες: κόστος μελέτης, εγκατάστασης της φυτείας, άρδευσης, λίπανσης, εγκατάστασης ποτιστρών, στεγάστρων ζώων, περίφραξης, συντήρηση για 5-έτη.
- Ελάχιστο μέγεθος 1 εκτάριο, 10στρ.
- Για την παροχή στήριξης απαιτείται γεωργοδασοκομική και εδαφολογική μελέτη.
- **Δασογεωργικά** συστήματα :Μέγιστη πυκνότητα 250 δέντρα/Ha
- **Δασολιβαδικά** συστήματα :Ελάχιστη πυκνότητα 5 δέντρα/Ha – Μέγιστη πυκνότητα 40 δέντρα/Ha

Κατάλογος δασοπονικών ειδών για αγροδασοκομικά συστήματα

Α/Α	Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΟΥΣ	ΕΠΙΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ			
			Α	Β	Γ	Δ
1	Αυγό	Επίσης επιτρεπόμενα στην επιφάνεια	✓	✓	✓	✓
2	Μελιτόλισσα		✓	✓	✓	✓
3	Βελανιδιά κοιλολόβη		✓	✓	✓	✓
4	Ευκάλυπτος καρποφόρος		✓	✓	✓	✓
5	Ευκάλυπτος		✓	✓	✓	✓
6	Σταφύλι (σε εύκρατες περιοχές)		✓	✓	✓	✓
7	Σταφύλι (σε εύκρατες περιοχές)		✓	✓	✓	✓
8	Ευκάλυπτος καρποφόρος		✓	✓	✓	✓
9	Ευκάλυπτος καρποφόρος		✓	✓	✓	✓
10	Ευκάλυπτος καρποφόρος		✓	✓	✓	✓
11	Φύλλα κωνοφόρου		✓	✓	✓	✓
12	Φύλλα κωνοφόρου		✓	✓	✓	✓
13	Φύλλα κωνοφόρου		✓	✓	✓	✓
14	Φύλλα κωνοφόρου		✓	✓	✓	✓
Β. ΓΙΑ ΔΑΣΟΓΕΩΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ						
15	Αυγό		✓	✓	✓	✓
16	Μελιτόλισσα		✓	✓	✓	✓
17	Βελανιδιά κοιλολόβη		✓	✓	✓	✓
18	Ευκάλυπτος		✓	✓	✓	✓
19	Ευκάλυπτος		✓	✓	✓	✓
20	Ευκάλυπτος		✓	✓	✓	✓
21	Ευκάλυπτος		✓	✓	✓	✓
22	Ευκάλυπτος		✓	✓	✓	✓
23	Μελιτόλισσα		✓	✓	✓	✓
24	Μελιτόλισσα		✓	✓	✓	✓
25	Μελιτόλισσα		✓	✓	✓	✓
26	Μελιτόλισσα		✓	✓	✓	✓
Γ. ΓΙΑ ΔΑΣΟΛΙΒΑΔΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ						
27	Αυγό		✓	✓	✓	✓
28	Αυγό		✓	✓	✓	✓
29	Αυγό		✓	✓	✓	✓
30	Αυγό		✓	✓	✓	✓
31	Αυγό		✓	✓	✓	✓
32	Αυγό		✓	✓	✓	✓
33	Αυγό		✓	✓	✓	✓
34	Αυγό		✓	✓	✓	✓
Δ. ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΟΥΤΕΔΕΝΩΜΑΤΑ ΟΥΤΕΔΕΝΩΝ						
35	Κωνοφόρο		✓	✓	✓	✓
36	Κωνοφόρο		✓	✓	✓	✓
Ε. ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΟΥΤΕΔΕΝΩΜΑΤΑ ΠΥΡΡΩΝΩΝ						
37	Κωνοφόρο		✓	✓	✓	✓
38	Κωνοφόρο		✓	✓	✓	✓
39	Κωνοφόρο		✓	✓	✓	✓

1. Αύγουστος - Σεπτέμβριος
 2. Σεπτέμβριος - Οκτώβριος
 3. Οκτώβριος - Νοέμβριος
 4. Νοέμβριος - Δεκέμβριος
 5. Δεκέμβριος - Ιανουάριος
 6. Ιανουάριος - Φεβρουάριος
 7. Φεβρουάριος - Μάρτιος
 8. Μάρτιος - Απρίλιος
 9. Απρίλιος - Μαΐιος
 10. Μαΐιος - Ιούνιος
 11. Ιούνιος - Ιούλιος
 12. Ιούλιος - Αύγουστος
 13. Αύγουστος - Σεπτέμβριος
 14. Σεπτέμβριος - Οκτώβριος
 15. Οκτώβριος - Νοέμβριος
 16. Νοέμβριος - Δεκέμβριος
 17. Δεκέμβριος - Ιανουάριος
 18. Ιανουάριος - Φεβρουάριος
 19. Φεβρουάριος - Μάρτιος
 20. Μάρτιος - Απρίλιος
 21. Απρίλιος - Μαΐιος
 22. Μαΐιος - Ιούνιος
 23. Ιούνιος - Ιούλιος
 24. Ιούλιος - Αύγουστος
 25. Αύγουστος - Σεπτέμβριος
 26. Σεπτέμβριος - Οκτώβριος
 27. Οκτώβριος - Νοέμβριος
 28. Νοέμβριος - Δεκέμβριος
 29. Δεκέμβριος - Ιανουάριος
 30. Ιανουάριος - Φεβρουάριος
 31. Φεβρουάριος - Μάρτιος
 32. Μάρτιος - Απρίλιος
 33. Απρίλιος - Μαΐιος
 34. Μαΐιος - Ιούνιος
 35. Ιούνιος - Ιούλιος
 36. Ιούλιος - Αύγουστος
 37. Αύγουστος - Σεπτέμβριος
 38. Σεπτέμβριος - Οκτώβριος
 39. Οκτώβριος - Νοέμβριος

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

